

Retrospectívă
2016
Visszatekintő

A LAM Alapítvány csapata / Echipa Fundației LAM

A LAM Alapítvány kuratóriuma Consiliul Director al Fundației LAM

Kató Béla – elnök/președinte

Bagoly Miklós Levente – alelnök/vice-președinte

Baróti Lajos – tag/membru

Csáki Béla – tag/membru

Dr. Mucsi Mihály - tag/membru

Dr. Nyárádi Imre-István - tag/membru

Téglás Ferenc-Attila - tag/membru

Rólunk

A LAM Alapítvány a Svájci Államszövetség Fejlesztési és Együttműködési Iroda (DEZA) és a Svájci Protestáns Egyházak Segélyszervezetének (HEKS-EPER) támogatásával jött létre. Legfőbb célja a magán mezőgazdaság, illetve a kis- és középvállalkozások támogatása Erdélyben.

1992. évi megalakulásakor sikerült megteremteni azokat az intézményes feltételeket, melyek egy hosszú távú felnőttépzési és régiófejlesztési program kidolgozására nyújtottak lehetőséget.

Az évek során az alapítvány működése és tevékenysége több fejlődési stádiumon ment keresztül. Az útkeresés és a nehézségek ellenére is sikerült megbízható szellemi és anyagi támogatást nyújtani az erdélyi gazdák, vállalkozók és magánszemélyek számára.

Orbán Balázs díj - 2015

Înființarea Fundației LAM a fost susținută de Agenția Elvețiană de Dezvoltare și Cooperare (DEZA) și Asociația de Întrajutorare a Bisericilor Evanghelice din Elveția (HEKS-EPER). Scopul principal al fundației este cea de a sprijini agricultorii privați, precum și întreprinderile mici și mijlocii din Transilvania.

Începând din 1992, de la înființare, fundația a reușit să devină instituția de bază pentru formarea de durată a adulților, având un rol important și în dezvoltare rurală prin activitatea sa variată.

De-a lungul anilor, activitatea fundației a parcurs mai multe etape evoluționare. Cu toate că a fost o perioadă de căutare de drum și a întâmpinat și greutăți, a reușit să asigure suport intelectual și financiar de încredere pentru agricultori, antreprenori și persoane fizice din Transilvania.

Nemzetközi szakmai konferencia

2016. március 11-én, a KIDA Központban szervezői és házigazdái voltunk az

Agrár-szakképzés, pénzügyi támogatási rendszerek és sikeres vállalkozások találkozása – Sajátos duális szakképzési modellek a Kárpát-Medencében

című tudományos konferenciának. Partnereink voltak a magyarországi Nemzet Foglalkoztatási Intézet, a Kovászna megyei Mezőgazdasági Igazgatóság és a Kovászna megyei Mezőgazdasági Kamara.

Pe data de 11 martie 2016, la Centrul KIDA din Iliei, am organizat și găzduit conferința și în temă internațională pe tema

Formare profesională în sistem dual, resurse financiare și exemple de succes în domeniul agricol,

în parteneriat cu Institutul Național de Formare Profesională din Ungaria, Direcția pentru Agricultură a Județului Covasna și Camera Agricolă a Județului Covasna.

Conferință profesională internațională

Nők iskolája

A LAM Alapítvány Nők Iskolája programjában 2016-ban 215 személy vettrészt. A program keretében az érdeklődők elsajátthaák a szabás-varrás, valamint a tojáshímzés, díszítés technikáját. Emellett a brassói Reménység Ház othonban farsangi dísz- és álarckészítő műhelyeket tartottunk.

În cadrul Școlii gospodinelor, în anul 2016 au participat un număr de 215 persoane. În acest program, cei interesați au putut dobândi tehnici de croitorie, și de încondeiere a ouălor de Paște.

La căminul pentru persoane vârstnice "Reménység Ház" din Brașov am organizat un curs de pregătire a decorațiuni prin tehnici tradiționale.

Școala de gospodine

Iskola másként

Az Iskola másként program keretében egy 25 fős sepsiszentgyörgyi diákcsoport látogatott Illíyefalvára kerékpáron. Bemutatuk a LAM Alapítvány tevékenységét, ezt követően megfigyelheték az alapítvány tangazdaságában a tejbegyűjtési és tartósítási folyamatot. A tanulmányi kirándulást egy mezőgazdasági gépbemutató zárta.

În cadrul programei „Școala altel” un grup de 25 elevi din Sfântu Gheorghe au sosit cu bicicletele în vizită la Ileni. Le-am prezentat activitatea Fundației LAM, după care au avut ocazia să observe procesul de colectare și conservare a laptelui la ferma didactică din cadrul fundației. Excursia s-a încheiat printr-o scurtă prezentare a mașinilor agricole folosite.

Școala altel

Gazdatájékoztató az APIA szervezésében

2016. március 7-én, alapítványunk székhelyén a Kovászna megyei gazdák részt vettek az APIA által szervezett tájékoztatón, ahol hasznos információkat kaptak a területalapú támogatások ütemezéséről, valamint az új pályázati lehetőségekről.

În data de 7 martie 2016, fermierii județului Covasna au participat la o întâlnire organizată de către APIA, unde au fost prezentate cele mai noi și utile informații legate de subvenții și posibilități de accesare a Fondurilor Europene.

Campanie de informare APIA

Érzékek zöld ösvénye

Június elseje, gyermeknap alkalmából került sor a csíkszeredai Polgár-Társ Alapítvány és a MOL Románia által támogatott, a LAM Alapítvány, valamint a sepsiszentgyörgyi Gulliver Óvoda által megvalósított „Az érzékek zöld ösvénye” című pályázat keretében ujjávarázsolt kert felavatására. A pályázat célja, hogy már kicsi kortól rávezesse, megtanítsa a gyerekeket a természet megóvására és szeretetére, valamint városi környezetünk szépítésére, a természet és épített környezetünk harmonikus kialakítására, a környezeti nevelés megalapozására.

A felújított park az öt érzékszerven keresztül próbál hasznos információkat, érzéseket átadni a gyerekeknek. A tapintást egy terapeutikus ösvény, a szaglást a fűszernövény-kert, az ízlelést a ribizliből és más bokrok ből kialakított labirintus, a látást a színes virágok és bogyótermő fák, valamint az ideszálló madarak biztosítják. Az ötödik érzék, a hallás, a kert egy eldugotabb részében élvezhető, ahol a gyerekek által készítet szélcsengők kikapcsoló hangját hallgathatjuk. A gyerekek tudásvágyát csillapítják a felszerelt interaktív táblák, amelyek játékosan tanítják a kis környezetbarátokat.

Grădina simțurilor

Cu ocazia zilei de 1 iunie, Ziua Internațională a Copilului, a avut loc inaugurarea "Potecii verzi a simțurilor", realizat de către Fundația LAM și Grădinița Gulliver, cu sprijinul MOL Romania și Asociația Polgár-Társ din Miercurea Ciuc. Scopul proiectului este de a educa copiii încă de la o vîrstă fragedă asupra protecției și aprecierii naturii, precum și de îmbunătățire și înfrumusețare a ambientului urban.

Parcul reamenajat are ca scop oferirea de informații copiilor prin intermediul celor 5 simțuri:

Simțul tactil printr-o potecă terapeutică, simțul olfactiv prin grădina de plante aromatice, simțul gustativ prin labirintul de coacăze, vederea prin intermediul florilor colorate, a arbustilor fructiferi, precum și a păsărilor găzduite prin ramurile acestora. Auzului poate fi experimentat într-un segment mai ocrotit al grădinii, ascultând vocea clopoțeilor de vînt, create manual de copii. Setea de cunoaștere a celor mici poate fi sată acută jucând la table interactive, care oferă diverse informații utile prietenilor naturii.

NFKA műhelymunka

A 2016-os évben is részt vettünk több szakmai műhelymunkán, a Nemzeti Foglalkoztatási Alap által lebonyolított „**A Szakképzésben és felnőtt épzésben oktatók továbbképzése a duális szakképzésről, mint jó gyakorlatról**” című pályázat keretén belül. Ugyancsak a program keretén belül került sor a Kárpát-medencei magyar nyelvű szakképzés feltérképezésére, melynek romániai megbízottja alapítványunk volt.

Am luat parte ca responsabil penru România în Analiza situației formării profesionale în instituțiile de învățământ ale statului cu predare (ș)î în limba maghiară în 4 țări, în cadrul programului integrat pentru cadre didactice din învățământul școlar profesional în limba maghiară, derulată de Institutul Național de Ocupare a Forței de Muncă din Ungaria.

Workshop NFKA

Sajóudvarhelyi önkéntes munka

A LAM Mikrohitel Rt. minden évben kiválaszt egy települést, ahol a gyülekezet már nem tud elvégezni nagyobb munkálatokat, munkatársai pedig önkéntes munkájuk révén segítenek rendbe tenni a templomot és környékét.

2016-ban a Beszterce-Naszód megyei Bethlentől néhány kilométernyire lévő, alig 30 lelkes sajóudvarhelyi gyülekezet templomára eset a választás. A LAM Alapítvány is csatlakozott a munkához. Együt sikerült szebbé varázsolni a templomkertet, október 6-án.

În fiecare an LAM IFN S.A. alege un așezământ, unde locatarii nu mai au puterea de a întreține spațiul comun, și prin muncă voluntară ajută la aranjarea împrejurimii bisericii.

În anul 2016 s-a ales biserică din Șieu-Odorhei, în apropiere de Beclean, județul Bistrița-Năsăud. În acest an și Fundația LAM a contribuit la realizarea acestui scop nobil. Împreună am reușit să amenajăm grădina bisericii, pentru congregația de 30 persoane.

Acțiune de voluntariat la Șieu-Odorhei

Tudományos agrárkonferencia

A MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA ERDÉLYBEN

AZ ERDÉLYI AGRÁRIUM - KIHÍVÁSOK ÉS LEHETŐSÉGEK A HARMADIK ÉVEZRED KÜSZÖBÉN

KIEMELT TÉMÁK:

- állattartás
- bakteriális talajjavítás
- biokerti lehetőségek
- a csernátoni Haszmann Pál Múzeum
- „fenntartható fejlődés”
- a földcsuszamlások kockázatmodellje
- globalizáció és klímaváltozás
- környezetbarát gyomszabályzás
- mezőgazdasági gépek
- padlizsántermesztés Romániában
- romániai magyar gazdák lehetőségei

LAM
Alapítvány / Fundation

ERDÉLYI MUSEUMSZAKOSZTÁLY
XII. KONFERENCIA
A Magyar Tudomány Napja Erdélyben

„Az erdélyi agrárium - kihívások és lehetőségek a harmadik évezred kezében”

Erdélyi Múzeumi Egyesület

AGRÁRTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY
XII. KONFERENCIÁJA

PROGRAMFÜZET
CS
KIVONATFÜZET

Sepsiszentgyörgy,
2016. november 19.

KOLOZSVÁRI AKADEMIAI
TÖRTÉNET

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

[Időpont:](#) 2016. november 19. [Helyszín:](#) Sapientia EMTE Sepsiszentgyörgy, Csiki utca 50.

Conferință științifică agrară

A Sapientia EMTE és a Erdélyi Múzeum Egyesület Agrártagozatával együtműködésben tudományos konferenciát szerveztünk, a következő témában:

Az erdélyi agrárium – Kihívások és lehetőségek a harmadik évezred küszöbén.

A konferencia november 19-én Sepsiszentgyörgyön, a SapientiaEgyetem dísztermében került megrendezésre, több mint 100 fős hallgatóság jelenlétében.

În parteneriat cu Universitatea SapientiaEMTE și Secția Agrară a Societății Muzeului Ardelean am organizat și derulat conferința tematică internațională:

Agricultura Ardeleană - Provocări și posibilități în pragul mileniului trei.

Conferința s-a derulat pe data de 19 noiembrie în aula Universității SapientiaEMTE din Sf. Gheorghe, în fața a 100 de participanți.

Pályázati és zaktanácsadói iroda

Tevékenységeink népszerűsítése érdekében számos gazdatalálkozón, egyesület gyűlésein és fiatal vállalkozók fórumán vettünk részt. Ennek köszönhetően a vidékfejlesztési pályázatok mellett jelentős érdeklődés mutatkozott BGA Zrt. által meghirdetett „Külhoni fiatal magyar vállalkozók éve” kiírás iránt is.

Mindemellett egy új szolgáltatással is bővült a kínálatunk: igény szerint „Hagyományos termék” minősítéséhez szükséges dokumentációt állítunk össze.

Pentru popularizarea serviciilor noastre am participat la numeroase întâlniri cu fermieri, întâlnirile asociațiilor cu profil agricol și al forumurilor cu tineriloîntreprinzători. Alături de submăsurile accesabile prin PNDR și POR, s-a prezentat interes considerabil pentru „Programul pentru sprijinul tinerilor antreprenori maghiari din străinătate,” anunțat derulat de BGA Zrt (Ungaria).

Pe lângă activitatea de consultanță pentru elaborarea și managementul proiectelor, începând cu acest an gama de servicii a fost completată cu activitatea de întocmire a documentației complete pentru atestare de Produsului Tradițional.

Biroul de consultanță și proiecte

Felnőtt épzés

Az alapítvány folytata a hagyományosnak tekinthető felnőtt épzési programját, ennek keretén belül, képzéseinkre összesen 146 hallgató iratkozott be a 2016-os évben.

Fundația și-a continuat programa tradițională de formare profesională a adulților, la care s-a înscris un număr total de 146 persoane.

Állatenyésztési dolgozó/Lucrător în creșterea animalelor

Növénytermesztési dolgozó/Lucrător în cultura plantelor

Vadgazda/Paznic de vânătoare

Idegenvezető/Ghid de turism

Ökológiai növénytermesztő/Agricultor pentru culturi de câmp ecologice

Sajtkészítő tanfolyam/Curs de cășărie

Varrótanfolyam/Curs de croitorie

Cursuri de formare

Ilieni (CV), str. Principală 222. / 0267 347657 / office@lamilieni.ro / www.lamilieni.ro